



KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-07
Tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja

Rešava: Pretresni panel II
sudija Čarls L. Smit, III, predsedavajući sudija
sudija Kristof Bart
sudija Genel Metro
sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 22. oktobar 2021.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju

Specijalizovani tužilac

Džek Smit
Metju Haling
Valerija Boliči
Džejms Pač

Obrana Hisnija Gucatija

Džonatan Elistan Ris
Hju Bauden

Obrana Nasima Haradinaja

Tobi Kedman
Karl Bakli

PRETRESNI PANEL II, na osnovu članova 1(2), 2, 3(2)(e), 19(2), 21(3) i 40-41 Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanim tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 25. septembra 2020, g. Hisni Gucati i g. Nasim Haradinaj (u daljem tekstu: g. Haradinaj ili optuženi) uhapšeni su po optužbama da su širili poverljive informacije i informacije koje nisu javnog karaktera a koje se tiču rada Specijalne istražne radne grupe (u daljem tekstu: SIRG) i/ili Specijalizovanog tužilaštva (u daljem tekstu: tužilaštvo).¹

2. Dana 27. oktobra 2020, sudija pojedinac odbio je zahtev g. Haradinaja da bez odlaganja bude pušten iz pritvora.² Sudija za prethodni postupak je u redovnim intervalima ispitivao i produžavao pritvor g. Haradinaja, odnosno 24. decembra

¹ F00012/A03/COR/RED, sudija pojedinac, *Public Redacted Version of Corrected Version of Arrest Warrant for Nasim Haradinaj* /Javna redigovana verzija naloga za hapšenje Nasima Haradinaja/, 24. septembar 2020; F00016, sekretar, *Notification of Arrest Pursuant to Rule 55(4)* /Obaveštenje o hapšenju u skladu s pravilom 55(4)/, 25. septembar 2020; F00012/A04/RED, sudija pojedinac, *Public Redacted Version of Order for Transfer to Detention Facilities of the Specialist Chambers* /Javna redigovana verzija naloga za dovođenje u pritvorski objekat Specijalizovanih veća/, 24. septembar 2020; F00020, sekretar, *Notification of the Reception of Nasim Haradinaj in the Detention Facilities of the Specialist Chambers* /Obaveštenje o prijemu Nasima Haradinaja u pritvorski objekat Specijalizovanih veća/, 25. septembar 2020, s poverljivim prilogom 1; F00026/COR, sekretar, *Corrected Report on the Arrest and Transfer of Nasim Haradinaj to the Detention Facilities* /Ispravljeni izveštaj o hašenju i dovođenju Nasima Haradinaja u pritvorski objekat/, 28. septembar 2020, poverljivo i *ex parte*, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1. javna redigovana verzija dokumenta F00026 zavedena je 14. oktobra 2020; v. F00026/COR/RED.

² F00058, sudija pojedinac, *Decision on Request for Immediate Release of Nasim Haradinaj* /Odluka po zahtevu za hitno puštanje na slobodu Nasima Haradinaja/ (nadalje: prva odluka o pritvoru), 27. oktobar 2020.

2020,³ a tu odluku je potvrdio i panel Apelacionog suda,⁴ i 24. februara, 23. aprila i 23. juna 2021.⁵

3. Dana 16. jula 2021, sudija za prethodni postupak prosledio je predmet Pretresnom panelu II (u daljem tekstu: panel).⁶

4. Dana 23. avgusta 2021, panel je preispitao i produžio pritvor g. Haradinaja (u daljem tekstu: šesta odluka o pritvoru).⁷

5. Dana 8. oktobra 2021, tužilaštvo je podnelo objedinjeno izjašnjenje za potrebe preispitivanja mere pritvora (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva).⁸

6. Dana 15. oktobra 2021, odbrana g. Haradinaja (u daljem tekstu: odbrana) podnela je odgovor na izjašnjenje tužilaštva (u daljem tekstu: Haradinajevo izjašnjenje).⁹

³ F00094, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju mere pritvora Nasima Haradinaja/ (nadalje: druga odluka o pritvoru), 24. decembar 2020.

⁴ IA002/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Nasim Haradinaj's Appeal Against Decision Reviewing Detention* /Odluka po žalbi Nasima Haradinaja na odluku o preispitivanju pritvora/, 9. februar 2021, stav 66.

⁵ F00144, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju pritvora Nasima Haradinaja/ (nadalje: treća odluka o pritvoru), 24. februar 2021; F00189/RED, sudija za prethodni postupak, *Public Redacted Version of the Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Javna redigovana verzija odluke o preispitivanju pritvora Nasima Haradinaja/ (nadalje: četvrta odluka o pritvoru), 23. april 2021; F00246, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju/ (nadalje: peta odluka o pritvoru), 23. jun 2021.

⁶ F00265, predsednik, *Decision Transmitting Case File to Trial Panel II* /Odluka kojom se spis predmeta predaje pretresnom panelu II/, 16. jul 2021.

⁷ F00280, panel, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju/ (nadalje: šesta odluka o pritvoru), 23. avgust 2021.

⁸ F00356, specijalizovani tužilac, *Prosecution Consolidated Submissions for Review of Detention* /Objedinjeno izjašnjenje tužilaštva za potrebe preispitivanja pritvora/ (nadalje: izjašnjenje tužilaštva), 8. oktobar 2021.

⁹ F00371, Haradinajevo odbrana, *Defence Submissions on Detention* /Izjašnjenje odbrane o pritvoru/(nadalje: Haradinajevo izjašnjenje), 15. oktobar 2021.

II. IZNETA ARGUMENTACIJA

7. Tužilaštvo tvrdi da je i dalje neophodno da g. Haradinaj ostane u pritvoru budući da razlozi iz kojih je pritvor naložen još uvek postoje, da su opasnosti iz člana 41(6)(b) sada izuzetno visoke, budući da je počelo suđenje, i da se ne mogu dovoljno umanjiti nikakvim uslovima.¹⁰ Tužilaštvo navodi da je mreža pristalica optuženog iz Udruženja ratnih veterana Oslobodilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: Udruženje ratnih veterana OVK) i dalje spremna da opstruira rad suda, da vršilac dužnosti predsednika tog udruženja i dalje tvrdi da su Specijalizovana veća nelegalna i da se zarekao da će, ukoliko mu se ukaže prilika, distribuirati poverljive informacije tog suda.¹¹ Tužilaštvo dodaje da i dalje važi raniji zaključak panela o postojanju osnovane sumnje da je g. Haradinaj izvršio krivična dela protiv pravosuđa iz nadležnosti Specijalizovanih veća i da je dalji pritvor stoga opravdan.¹² Tužilaštvo na kraju navodi da se optuženom mora produžiti pritvor.¹³

8. Odbrana odgovara da nema osnova da se g. Haradinaju produži pritvor i da to nije neophodno, te da ga stoga treba bezuslovno pustiti na slobodu.¹⁴ Odbrana tvrdi da opravdana sumnja da je optuženi učinio krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća jeste neophodni preduslov za produženje mere pritvora, ali da posle izvesnog vremena ona sama više nije dovoljna.¹⁵ Po mišljenju odbrane, panel mora da se uveri da je tužilaštvo iznelo relevantne i dovoljne razloge za produženje mere pritvora.¹⁶ Ona podseća da se prilikom ocene da li bi optuženi predstavljao konkretnu opasnost po žrtve i svedoke mora ustanoviti postojanje stvarne i objektivne opasnosti,¹⁷ a da tužilaštvo nije dokazalo da postoje opasnosti

¹⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1-2.

¹¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 3.

¹² Izjašnjenje tužilaštva, stav 2.

¹³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 7.

¹⁴ Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 1, 3, 29-31.

¹⁵ Haradinajevo izjašnjenje, stav 13.

¹⁶ Haradinajevo izjašnjenje, stav 13.

¹⁷ Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 16-17, 28.

iz člana 41(6)(b).¹⁸ Odbrana dalje tvrdi da je pozivanje tužilaštva na okolnost da je počelo suđenje, na izjave lica koja nisu optužena u ovom predmetu, na primer, Fatona Klinakua, neprihvatljivo, irelevantno i pravno neutemeljeno.¹⁹ Ona dodaje i da to što tužilaštvo nastoji da izjave drugih lica, nezavisno od njihove veze s optuženim, upotrebi kao dokaz za navode protiv optuženog, ukazuje na to da je tužilaštvo pristrasno i u potpunosti prenebregava redovni zakonski postupak.²⁰ Odbrana negira tvrdnju da se suđenje odvija ekspeditivno i navodi da je ono počelo znatno kasnije zbog načina na koji je tužilaštvo pristupilo obelodanjivanju. U tom pogledu, odbrana posebno ističe obelodanjivanje paketa br. 48, od 12. oktobra 2021. godine.²¹

III. MERODAVNO PRAVO

9. Član 41(6)(a) i (b) Zakona predviđa da Specijalizovana veća određuju pritvor jedino kada postoji osnovana sumnja da je lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća i kada postoje jasni osnovi da se veruje: (i) da postoji opasnost od bekstva; (ii) da će to lice ometati tok krivičnog postupka, ili (iii) da će ponoviti krivično delo, dovršiti pokušano krivično delo ili izvršiti krivično delo kojim pretili.

10. Član 41(12) Zakona predviđa alternativne mere kako bi se sprečile ili umanjile te opasnosti, uključujući, između ostalog, puštanje na slobodu uz kauciju, kućni pritvor, obećanje optuženog da neće napustiti mesto boravka i zabranu približavanja određenim mestima ili licima.

11. Prema članu 41(10) Zakona i pravilu 57(2) Pravilnika, do pravnosnažnosti presude ili puštanja na slobodu, po isteku dva meseca od poslednje odluke o

¹⁸ Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 13, 17.

¹⁹ Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 21, 24.

²⁰ Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 24-25.

²¹ Haradinajevo izjašnjenje, stav 26.

pritoru, panel razmatra da li još uvek postoje razlozi za pritvor, te ga produžava ili ukida.²²

12. Iako nije dužan da daje svoje mišljenje o faktorima o kojima je već odlučeno u inicijalnoj odluci o pritvaranju, panel mora da razmotri te razloge ili okolnosti i utvrdi da li oni još uvek postoje kako bi se uverio da, u vreme preispitivanja odluke, osnovi za dalji pritvor postoje i dalje.²³ Da bi to učinio, panel mora da oceni *proprio motu* da li je i dalje uveren da je, u vreme preispitivanja i u konkretnim okolnostima predmeta kada se to preispitivanje vrši, pritvor optuženog i dalje opravdan.²⁴

IV. DISKUSIJA

13. Najpre, panel podseća da se u svakom ispitivanju produžetka pritvora mora poći od pretpostavke nevinosti.²⁵ Pritvor se ne može olako produžavati, a teret dokazivanja neophodnosti pritvora snosi tužilaštvo.²⁶ Panel takođe podseća da g. Haradinaj nema obavezu da pokaže da postoje razlozi koji nalažu njegovo puštanje na slobodu.²⁷

²² V. takođe IA002-F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Nasim Haradinaj's Appeal on Decision Reviewing Detention* /Odluka po žalbi Nasima Haradinaja na odluku o preispitivanju pritvora/ (nadalje: odluka o Haradinajevoj žalbi na odluku o preispitivanju pritvora), 9. februar 2021, stav 55.

²³ Odluka o Haradinajevoj žalbi na odluku o preispitivanju pritvora, stav 55.

²⁴ KSC-BC-2020-06, IA008-F00004, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Kadrija Veseli's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Javna redigovana verzija odluke o žalbi Kadrija Veseljija na odluku o preispitivanju pritvora/ (nadalje: odluka o Veseljijevoj žalbi na odluku o preispitivanju pritvora), 1. oktobar 2021, stav 14.

²⁵ Šesta odluka o pritvoru, stav 14. V. takođe, mada u vezi s pritvorom pre početka suđenja, , KSC-BC-2020-06, IA004-F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Javna redigovana verzija odluke o žalbi Hašima Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (nadalje: odluka o Tačijevoj žalbi), 30. april 2021, stav 17. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00158, pretresni panel I, *Fifth Decision on Review of Detention* /Peta odluka o preispitivanju pritvora/, 23. jul 2021, stav 14.

²⁶ Šesta odluka o pritvoru, stav 14. V. takođe odluku o Tačijevoj žalbi, stav 17.

²⁷ Šesta odluka o pritvoru, stav 14. V. takođe KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17 March 2017* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti Pravitnika o postupku i dokazima usvojenih na

A. OSNOVANA SUMNJA

14. U pogledu minimalnog kriterijuma za produženje pritvora, član 41(6)(a) Zakona postavlja kao preduslov postojanje osnovane sumnje da je g. Haradinaj izvršio krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća. U tom smislu, panel napominje da sudija za prethodni postupak potvrdio optužnicu protiv g. Haradinaja zaključivši da postoji "dobro utemeljena sumnja" u smislu člana 39(2) Zakona da je izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća. Dalje treba imati na umu da je kriterijum „dobro utemeljene sumnje“, koji mora biti ispunjen za potvrđivanje optužnice, nužno viši od kriterijuma „osnovane sumnje“ koji je pretpostavka za produženje pritvora.²⁸

15. Panel pre svega primećuje da nijedna strana nije iznela konkretne tvrdnje o osnovanoj sumnji u odnosu na g. Haradinaja. Što se tiče tvrdnje odbrane da osnovana sumnja posle izvesnog vremena više nije dovoljna,²⁹ panel napominje da se ova odluka, kao i šesta odluka o pritvoru, temelji na razmatranju svih ovih pitanja zajedno: (i) postojanje osnovane sumnje da je optužni učini krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća; (ii) postojanje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona; (iii) sprovodivost alternativnih mera umesto pritvora; (iv) opravdanost i srazmernost pritvora optuženog. Panel stoga smatra neosnovanim argument odbrane o relevantnom kriterijumu osnovane sumnje.

16. S obzirom na navedeno, panel se uverio da u vezi s g. Haradinajem i dalje postoji osnovana sumnja iz člana 41(6)(a) Zakona.

plenarnoj sednici 17. marta 2017/ (nadalje: odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 16. aprila 2017), 26. april 2017, stav 115.

²⁸ Šesta odluka o pritvoru, stav 16. V. takođe odluku o Veseljijevoj žalbi na odluku o preispitivanju pritvora, stav 21; F00074/RED, sudija za prethodni postupak, *Public Redacted Version of the Decision on the Confirmation of the Indictment* /Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice/ (nadalje: odluka o potvrđivanju optužnice), 11. decembar 2020, stav 28.

²⁹ Haradinajevo izjašnjenje, stav 13.

B. NEOPHODNOST PRITVORA

17. Kad je reč o osnovima za produženje pritvora, u članu 41(6)(b) Zakona navode se tri alternativna osnova (rizika) na temelju kojih se može zaključiti da je pritvor neophodan.³⁰ Ti osnovi moraju biti „jasni“, u smislu da moraju biti jasno izloženi, uz navođenje relevantnih informacija ili dokaza.³¹ Drugim rečima, kriterijum koji tužilaštvo treba da zadovolji je da za bilo koji od tih rizika pokaže da postoje jasni osnovi da se veruje da taj rizik postoji.³² U odluci o produžetku pritvora, panel mora da iznese detaljno obrazloženje i pozove se na konkretne osnove.³³ Prilikom utvrđivanja da li postoji bilo koji od osnova iz člana 41(6)(b) Zakona za držanje u pritvoru, treba pokazati da je manje nego izvesno ali više nego tek moguće da će neka od tih opasnosti i nastupiti.³⁴

18. Panel primećuje da se argumenti tužilaštva o opasnostima iz člana 41(6)(b) svode na pozivanje na zaključke iz šeste odluke o pritvoru i tvrdnju da je “[u] konkretnim okolnostima ovog predmeta, pritvor i dalje opravdan, iz istih razloga iz kojih je to zaključeno u ranijim prilikama”.³⁵ Panel upozorava tužilaštvo da takve uopštene tvrdnje nisu nužno dovoljne da ispune njegovu obavezu da dokaže da postoje jasni osnovi da se veruje da te opasnosti “i dalje” postoje. Tužilaštvo je dužno da za svako preispitivanje mere pritvora iznese detaljne, aktuelne i konkretne informacije ili dokaze koji zadovoljavaju kriterijum „postojanja jasnih osnova“ u vreme donošenja odluke panela. Uprkos tome, panel će *proprio motu*

³⁰ Šesta odluka o pritvoru, stav 19. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], no. 23755/07, 5. jul 2016, stav 88; ECtHR, *Zohlandt v. the Netherlands*, no. 69491/16, 9. februar 2021, stav 50; ECtHR, *Grubnyk v. Ukraine*, no. 58444/15, 17. septembar 2020, stav 115; ECtHR, *Korban v. Ukraine*, no. 26744/16, 4. jul 2019, stav 155.

³¹ Šesta odluka o pritvoru, stav 19. V. takođe član 19.1.30 kosovskog Zakonika o krivičnom postupku iz 2012, Zakon br. 04/L-123 koji pojam “jasno” definiše na sledeći način: “strana koja daje informacije ili dokaz mora da detaljno navede informacije ili dokaz o kome govori”; odluka o Tačijevoj žalbi, stav 23.

³² Šesta odluka o pritvoru, stav 19. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00127, pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention* /Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora/, 25. maj 2021, stav 15.

³³ Šesta odluka o pritvoru, stav 19. V. takođe odluku o Tačijevoj žalbi, stav 22.

³⁴ Šesta odluka o pritvoru, stav 19. V. takođe odluku o Tačijevoj žalbi, stav 22.

³⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 2.

oceniti da li, u sadašnjim okolnostima predmeta, i dalje važe zaključci o opasnostima iz člana 41(6)(b) koje je doneo u šestoj odluci o pritvoru.

1. Opasnost od bekstva

19. Panel primećuje da nijedna strana nije iznela nikakve konkretne argumente o opasnosti od bekstva.

20. Panel podseća da je u izveštaju Sekretarijata o hapšenju i dovođenju g. Haradinaja navedeno da je optuženi izbegavao saradnju i pribegavao raznim manevrima sve dok se nije umešala Kosovska policija.³⁶ Osim toga, panel i dalje smatra da ponašanje g. Haradinaja prilikom hapšenja ukazuje da će pokušati da izbegne sudski postupak. Panel ima u vidu i druge faktore, kao što su činjenica da optuženi ne priznaje Specijalizovana veća,³⁷ da ima državljanstvo zemlje EU, što mu omogućava da bez poteškoća putuje, kao i da, kao potpredsednik Udruženja ratnih veterana OVK, može da upotrebi resurse tog udruženja koji bi mu omogućili bekstvo, i smatra da ti faktori potvrđuju mogućnost da će g. Haradinaj pobeći. Pored toga, panel smatra da činjenica da je počeo dokazni postupak i da je g. Haradinaj sve bolje upoznat s tezom tužilaštva i dokazima koji ga terete predstavlja dodatni motiv za bekstvo.

³⁶ Šesta odluka o pritvoru, stav 21; F00047, sekretar, *Confidential and Ex Parte Version of Corrected Report on the Arrest and Transfer of Nasim Haradinaj to the Detention Facilities*, Filing KSC-BC-2020-07/F00026/COR dated 28 September 2020 /Poverljiva i *ex parte* verzija korigovanog ispravljenog izveštaja o hapšenju i dovođenju Nasima Haradinaja u pritvorski objekat, dokument KSC-BC-2020-07/F00026/COR od 28. septembra 2020/, 14. oktobar 2020, poverljivo i *ex parte*, stavovi 3-7, s poverljivim i redigovanim i *ex parte* prilogom 1. V. takođe F00026/COR/RED, sekretar, *Public Redacted Version of 'Corrected Report on the Arrest and Transfer of Nasim Haradinaj to the Detention Facilities'*, filing KSC-BC-2020-07/F00026/COR dated 28 September 2020 /Javna verzija ispravljenog izveštaja o hapšenju i dovođenju Nasima Haradinaja u pritvorski objekat, dokument KSC-BC-2020-07/F00026/COR od 28. septembra 2020/, 14. oktobar 2020, stavovi 3-7. V. takođe obelodanjivanje 11, 083798-083799.

³⁷ Transkript zasedanja, 29. septembar 2020, str. 17, red 13, do str. 18, red 5.

21. S obzirom na navedeno, panel smatra da i dalje postoji opasnost od bekstva g. Haradinaja.

2. Opasnost od ometanja postupka

22. Panel podseća na zaključak sudije za prethodni postupak da postoji dobro utemeljena sumnja da je g. Haradinaj, između ostalog: (i) namerno učestvovao u nedozvoljenom širenju zaštićenih informacija i pretio (mogućim) davaocima informacija;³⁸ (ii) objavljivao dokumente povezane sa tužilaštvom i SIRG-om koji su primljeni u Udruženju ratnih veterana OVK,³⁹ u kojima se, između ostalog, navode imena (mogućih) davalaca informacija;⁴⁰ (iii) iznosio razne optužbe na račun lica koja su bila u kontaktu sa SIRG-om, odnosno tužilaštvom;⁴¹ (iv) podsticao je druge da šire takve informacije i izjavio da želi da diskredituje rad Specijalizovanih veća;⁴² (v) izjavljivao da će nastaviti da objavljuje dokumente povezane sa tužilaštvom i SIRG-om, iako je sudija pojedinac izdao naloge kojima je Udruženju ratnih veterana OVK to zabranio.⁴³ Kao što je već rečeno, u svakom ispitivanju produžavanja pritvora mora se poći od pretpostavke da je optuženi nevin. Panel, međutim, uzima te zaključke u obzir prilikom utvrđivanja da li ima

³⁸ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 100, 102-103, 105, 108-109, 111-113, 115-117.

³⁹ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 101-102, 106, 108. V. takođe F00009/RED/A01, specijalizovani tužilac, *Annex 1 to Request for Arrest Warrants and Related Orders* /Prilog 1 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje i povezanih naloga/ (nadalje: prilog 1 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje), 1. oktobar 2020, str. 8-9, 11; drugu odluku o pritvoru, stav 38; treću odluku o pritvoru, stav 34; peta odluka o pritvoru, stav 21.

⁴⁰ Odluka o potvrđivanju optužnice, stav 106.

⁴¹ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 111, 115.

⁴² Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 101, 108, 120. V. takođe prilog 1 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje, str. 10-11, 14-17, 20, 24; drugu odluku o pritvoru, stav 38; treću odluku o pritvoru, stav 34; peta odluka o pritvoru, stav 21.

⁴³ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 101-102, 106-108. V. takođe F00005, sudija pojedinac, *Urgent Decision Authorising a Seizure* /Hitna odluka kojom se odobrava plenidba/ (nadalje: prvi nalog), 7. septembar 2020, stav 22; F00007, sudija pojedinac, *Decision Authorising a Seizure* /Odluka kojom se odobrava plenidba/ (nadalje: drugi nalog), 17. septembar 2020, stav 22; prilog 1 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje, str. 5-6; F00009/RED/A02, specijalizovani tužilac, *Annex 2 to Request for Arrest Warrants and Related Orders* / Prilog 2 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje i povezanih naloga/, 1. oktobar 2020, str. 8.

jasnih osnova da se veruje da postoji opasnost da će g. Haradinaj ometati ovaj postupak.

23. Pored toga, panel primećuje da je, s obzirom na to da je počelo izvođenje dokaza, g. Haradinaj sve bolje upoznat s pojedinostima teze tužilaštva i dokazima koji ga terete, što uključuje poverljive informacije dobijene u postupku obelodanjivanja. Panel ostaje pri svom zaključku da bi g. Haradinaj, kao predsednik Udruženja ratnih veterana OVK, imao mogućnosti, ukoliko bi bio pušten, putem obraćanja medijima ili uz pomoć drugih lica iz Udruženja ratnih veterana OVK, da distribuirao informacije dobijene u postupku obelodanjivanja ili bilo koji drugi zaštićeni materijal koji bi dobio nakon puštanja na slobodu.⁴⁴

24. Panel smatra da ova zapažanja, sagledana zajedno sa gore navedenim zaključcima sudije za prethodni postupak, navode na zaključak da postoji opasnost da će g. Haradinaj, ukoliko bude pušten, distribuirati poverljive informacije, što bi moglo da dovede do ometanja ovog postupka.

25. S obzirom na navedeno, panel smatra da i dalje postoje jasni osnovi da se veruje da bi g. Haradinaj, ukoliko bi bio pušten, ometao postupak tako što bi distribuirao, odnosno omogućio distribuiranje poverljivih i zaštićenih informacija, što bi po svedoke, žrtve ili saučesnike predstavljalo pretnju ili pritisak.

3. Opasnost od izvršenja krivičnih dela

26. Imajući u vidu iznete zaključke o opasnosti od ometanja postupka, konkretno, ranije ponašanje g. Haradinaja, uključujući to što se zarekao da će nastaviti da objavljuje informacije povezane sa SIRG-om, odnosno tužilaštvom, panel zaključuje da i dalje postoje jasni osnovi da se veruje da će g. Haradinaj, ukoliko bude pušten, učiniti krivična dela tako što će se ponoviti dela za koja je optužen

⁴⁴ Šesta odluka o pritvoru, stavovi 27-28; prva odluka o pritvoru, stav 17; peta odluka o pritvoru, stav 17.

ili izvršiti dela kojima je pretio. Panel ponavlja da se ovim zaključkom, donetim na osnovu kriterijuma da moraju postojati „jasni osnovi da se veruje“, ne prejudicira presuda po optužbama koju će panel doneti nakon što sasluša i oceni sve relevantne dokaze i argumente koje strane u postupku budu iznele na suđenju.⁴⁵

4. Zaključak

27. Panel zaključuje da i dalje postoji opasnost da će g. Haradinaj pobeći, ometati postupak u ovom predmetu i izvršiti krivična dela, u smislu da će ponoviti dela za koja je optužen ili izvršiti dela kojima je pretio. Panel će sada razmotriti da li se te opasnosti mogu na odgovarajući način otkloniti nekim alternativnim merama.

C. DRUGE MERE UMESTO MERE PRITVORA

28. U članu 41(12) Zakona predviđa se niz mera kako bi se osiguralo prisustvo optuženog na suđenju, sprečilo ponavljanje krivičnih dela ili obezbedilo uspešno vođenje postupka. Panel podseća da se pritvor produžava samo ako nema alternativnih, objektivno raspoloživih blažih mera kojima se dovoljno mogu umanjiti rizici iz člana 41(6)(b) Zakona.⁴⁶ Panel stoga mora *proprio motu* da razmotri sve objektivne alternativne mere koje se mogu uvesti, a ne samo one koje iznesu odbrana ili tužilaštvo.⁴⁷

⁴⁵ Šesta odluka o pritvoru, stav 29.

⁴⁶ Šesta odluka o pritvoru, stav 31. V. takođe odluku Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 16. aprila 2017, stav 114; takođe odluku Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 22. maja 2020, stav 70. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], no. 5826/03, 22. maj 2012, stav 140 *in fine*.

⁴⁷ Šesta odluka o pritvoru, stav 31. V. takođe KSC-BC-2020-06, IA003/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release /Odluka po žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/*, 30. april 2021, stav 86; KSC-BC-2020-05, F00127, pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention /Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora/*, 25. maj 2021, stav 24.

29. Panel primećuje da se strane u postupku nisu konkretno izjasnile o predloženim alternativnim merama, kao i da odbrana nije konkretno zatražila alternativne mere koje je predložila odbrana Hisnija Gucatija (u daljem tekstu: predloženi uslovi).⁴⁸ Uprkos tome, panel će s dužnom pažnjom razmotriti sve alternativne mere, uključujući predložene uslove.

30. Panel će se najpre baviti ranije predloženim merama. U pogledu opasnosti od bekstva, imajući u vidu da je g. Haradinaj: (i) prilikom hapšenja već pokušao da pobjegne službenicima tužilaštva; (ii) da je izjavio da ne priznaje Specijalizovana veća; (iii) da ima državljanstvo Evropske unije, zahvaljujući čemu bi lako mogao da otputuje u države s kojima Kosovo nema sporazum o ekstradiciji i (iv) da se već u dva navrata oglušio o naloge sudije pojedinca;⁴⁹ panel i dalje nije uveren da bi g. Haradinaj, na primer, ostao u kućnom pritvoru ili da bi se pridržavao bilo koje druge alternativne mere koju bi panel odredio kako bi obezbedio njegovo prisustvo na suđenju.⁵⁰ Panel stoga ostaje pri stavu da nema alternativnih, objektivno raspoloživih mera kojima se dovoljno može umanjiti opasnost od bekstva.⁵¹

31. U pogledu opasnosti od ometanja postupka i izvršenja krivičnih dela, panel i dalje smatra da bi g. Haradinaj, ukoliko bi bio pušten iz pritvora, mogao da izdejstvuje pristup raznim sredstvima komunikacije kako bi elektronskim putem distribuirao poverljive informacije do kojih je došao u sudskom postupku ili dodatne informacije koje je pribavio nekim drugim putem.⁵² Panel je i dalje uveren

⁴⁸ F00375, Gucatijeva odbrana, *Submissions on the Sixth Review of Detention /Izjašnjenje za potrebe šestog preispitivanja pritvora/*, 15. oktobar 2021 stav 13, gde se upućuje na KSC-BC-2020-06, F00341/RED, *Public Redacted Version of Veseli Defence Submissions on Detention Review with Confidential Annexes A to C (F00341 dated 4 June 2021) /Javna redigovana verzija izjašnjenja odbrane g. Veseljija o preispitivanju pritvora, sa poverljivim priložima A do C (F00341, od 4. juna 2021) /*, 25. jun 2021, stav 36.

⁴⁹ Prvi nalog, stav 22; drugi nalog, stav 22.

⁵⁰ Šesta odluka o pritvoru, stav 34.

⁵¹ Šesta odluka o pritvoru, stav 34.

⁵² Šesta odluka o pritvoru, stav 35; peta odluka o pritvoru, stav 29.

da nema alternativnih mera, poput kućnog pritvora uz ograničenu komunikaciju sa drugim licima, kojima bi se g. Haradinaj efikasno sprečio da upotrebi druge elektronske uređaje koji pripadaju, na primer, članovima njegove porodice ili poznanicima, ili da prosledi poverljive informacije drugim licima.⁵³ Panel ostaje pri stavu da bi g. Haradinaj takođe bio u mogućnosti da prosledi poverljive informacije drugim članovima Udruženja ratnih veterana OVK kako bi ih oni zatim dalje distribuirali.⁵⁴ Panel stoga ostaje pri svom zaključku da se samo u okviru sistema nadzora komunikacije kakav postoji u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća komunikacija g. Gucatija može efikasno kontrolisati.⁵⁵

32. Uz jednu ogradu, panel smatra da već razmotrene alternativne mere ne bi umanjile navedene opasnosti. Ta ograda je, shodno zaključku panela Apelacionog suda, da prilikom ocene: (i) da li se alternativne mere mogu delotvorno sprovesti i (ii) da li se predloženim uslovima mogu dovoljno umanjiti utvrđene opasnosti iz člana 41(6)(b), nadležni panel mora da ispita sprovodivost tih alternativnih mera.⁵⁶

33. U skladu s tim zaključkom, panel će u zasebnom nalogu zatražiti od kosovske policije da dostavi: (i) informacije o svojim ovlašćenjima i mogućnostima da ograniči kretanje lica koja su uslovno puštena na slobodu, da nadzire i ograniči njihovu komunikaciju, da kontroliše kućni pritvor i tokom hospitalizacije sprovodi mere koje su podjednake gore navedenim merama; (ii) informacije o sprovodivosti gore navedenih mera pod kojima je lice uslovno pušteno na slobodu, (iii) informacije o ranijim slučajevima u kojima je sprovodila mere pod kojima su privremeno puštena na slobodu lica optužena za dela protiv pravosuđa.

34. Pored toga, panel će u zasebnom nalogu zatražiti od Sekretarijata da ga obavesti o: (i) svom stavu u pogledu ograničenja poseta i komunikacija u

⁵³ Šesta odluka o pritvoru, stav 35; peta odluka o pritvoru, stav 31.

⁵⁴ Šesta odluka o pritvoru, stav 35.

⁵⁵ Šesta odluka o pritvoru, stav 35; peta odluka o pritvoru, stav 31.

⁵⁶ Odluka o Veseljićevoj žalbi na odluku o preispitivanju pritvora, stavovi 48-53.

prитvorskom objektu Specijalizovanih veća; (ii) svim ograničenjima koja se odnose na posete, telefonske razgovore i korespondenciju u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća i povezanim hitnim merama bezbednosti; (iii) svim drugim relevantnim aspektima bezbednosnog okruženja ili režima pritvora u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća od značaja za posete, telefonske razgovore i korespondenciju i (iv) svim drugim pitanjima relevantnim za režim pritvora optuženog lica koje boravi u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća.

35. Kada primi navedene informacije, panel će oceniti da li se predloženi uslovi mogu sprovesti na način koji se može uporediti s režimom u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća.

36. S obzirom na navedeno, panel smatra da se opasnost od bekstva, ometanja postupka i opasnost da će g. Haradinaj ponovo izvršiti krivična dela za koja se tereti ili izvršiti dela koja je pretio da izvrši za sada može efikasno kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća. Dok ne dobije informacije od kosovske policije i Sekretarijata, panel smatra da je produženje pritvora g. Haradinaja neophodno kako bi se otklonile opasnosti iz člana 41(6)(b)(i), (ii) i (iii) Zakona. Panel objašnjava da taj zaključak ne prejudicira ocenu koju će sprovesti kada primi informacije od kosovske policije i Sekretarijata.

D. OPRAVDANOST PRITVORA

37. Kad je reč o dužini pritvora, panel podseća da je vreme provedeno u pritvoru faktor koji treba da uzme u obzir zajedno sa opasnostima iz člana 41(6)(b) Zakona kako bi utvrdio da li je, kada se svi faktori sagledaju, dalji pritvor neopravdan i lice mora da bude pušteno na slobodu.⁵⁷ Panel, dakle, ima obavezu da vodi računa

⁵⁷ KSC-BC-2020-06, IA003/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Odluka po žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/, 30. april 2021, stav 79.

o tome da vreme provedeno u pritvoru bude opravdano, uključujući vreme u pritvoru tokom suđenja.⁵⁸

38. Panel primećuje da je g. Haradinaj, otkako je uhapšen, proveo u pritvoru skoro trinaest meseci. Međutim, panel ima u vidu da je, od kako je g. Haradinaj u pritvoru, u predmetu je došlo do značajnih pomaka, na primer, preduzeti su koraci za pripremu predmeta za suđenje,⁵⁹ spis predmeta je sredinom jula prosleđen panelu,⁶⁰ u septembru su održane pripremna konferencija za suđenje i pripremna konferencija tužilaštva,⁶¹ početkom oktobra tužilaštvo je izneo uvodno izlaganje;⁶² a tokom ove nedelje, koja je počela 18. oktobra 2021, očekuje se završetak glavnog ispitivanja i početak unakrsnog ispitivanja prvog svedoka tužilaštva.⁶³ Imajući u vidu te značajne pomake u toku postupka, panel smatra neuverljivim argument odbrane da je tužilaštvo svojim "apatičnim pristupom obelodanjivanju" dovelo do značajnog kašnjenja u suđenju.⁶⁴ Panel uzima u obzir da je ažurirano obaveštenje prema pravilu 102(3) prouzrokovalo izvesne proceduralne poteškoće, ali smatra da to nije uticalo na postupak u toj meri da je boravak u pritvoru g. Haradinaja postao neopravdan ili nesrazmeran.

39. S obzirom na te značajne pomake i stalnu opasnost da će g. Haradinaj pobeći, ometati postupak ili ponovo izvršiti krivična dela za koja se tereti ili izvršiti dela koja je pretio da izvrši, što su opasnosti koje se ne mogu dovoljno umanjiti

⁵⁸ Odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 22. maja 2020, stav 63.

⁵⁹ Šesta odluka o pritvoru, stav 30. V. takođe drugu odluku o pritvoru, stav 46; treću odluku o pritvoru, stav 41; četvrtu odluku o pritvoru, stav 28; petu odluku o pritvoru, stavove 29-30.

⁶⁰ F00265, predsednik, *Decision Transmitting Case File to Trial Panel II* /Odluka kojom se spis predmeta predaje Pretresnom panelu II/, 16. jul 2021.

⁶¹ F00267, panel, *Order for Submissions and Scheduling the Trial Preparation Conference* /Nalog za podnošenje izjašnjenja i zakazivanje konferencije za pripremu suđenja/, 21. jul 2021; F00297, panel, *Order on the Agenda for the Specialist Prosecutor's Conference* /Nalog o dnevnom redu konferencije specijalizovanog tužioca/, 6. septembar 2021. V. takođe šestu odluku o pritvoru, stav 5; transkript, 1-2. septembar 2021; transkript, 8. septembar 2021.

⁶² Transkript, 7. oktobar 2021.

⁶³ Transkript, 18-21. oktobar 2021.

⁶⁴ Haradinajevo izjašnjenje, stav 26.

primenom opravdanih alternativnih mera u ovoj fazi postupka, panel zaključuje da je produžetak pritvora g. Haradinaja neophodan i opravdan u konkretnim okolnostima predmeta.

V. DISPOZITIV

41. Iz navedenih razloga, panel:

NALAŽE da se g. Haradinaju produži pritvor dok panel ne donese odluku po prijemu informacija od kosovske policije i Sekretarijata.

/potpis na originalu/

Sudija Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

Petak, 22. oktobar 2021.

U Hagu, Holandija